

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za mednarodno trgovino

2011/0404(COD)

21.6.2012

MNENJE

Odbora za mednarodno trgovino

za Odbor za zunanje zadeve

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o instrumentu za
predpristopno pomoč (IPA II)
(COM(2011)0838 – C7-0491/2011 – 2011/0404(COD))

Pripravljaivec mnenja: Iuliu Winkler

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Člen 49 Pogodbe o delovanju Evropske unije določa, da lahko vsaka evropska država, ki spoštuje vrednote EU in si prizadeva za njihovo spodbujanje, zaprosi za članstvo v Uniji. Širitve EU so se pokazale kot koristne za vse njene državljane, EU pa je tako bolj pripravljena za reševanje sedanjih in prihodnjih izzivov.

Namen predloga Komisije za nov instrument za predpristopno pomoč (IPA II) je oblikovati novo orodje za tehnično in finančno pomoč državam kandidatkam, da bi lažje izpolnile merila za pridružitve EU. Predhodnik instrumenta (IPA), ki se bo iztekel konec leta 2013, je dokazano pomagal državam kandidatkam, da so premagale težke razmere in se trajnostno razvile.

Pripravljavec mnenja pozdravlja cilj Komisije, da bi bila predpristopna pomoč v prihodnosti še bolj strateška, učinkovita in bolj usmerjena kot doslej, pri čemer si mora prizadevati za bolj trajnostne rezultate pri izboljševanju pripravljenosti držav kandidatk za članstvo. Novi instrument bi si moral še naprej prizadevati za doseganje splošnega cilja politike glede podpiranja držav kandidatk in potencialnih kandidatk pri njihovih pripravah na članstvo v EU ter postopni uskladitvi njihovih institucij in gospodarstev s standardi in politikami Evropske unije.

Pripravljavec mnenja je prepričan, da morajo gospodarski razvoj spremljati politične reforme, pri čemer je gospodarska blaginja pomembno orodje za izvedbo potrebnih institucionalnih in političnih sprememb. Prav tako meni, da predlog Komisije premalo poudarja vprašanja, povezana z gospodarskim razvojem in podaja predloge sprememb, ki naj bi odpravili to pomanjkljivost. Njegovo stališče je namreč, da je bistvenega pomena, da se gospodarski razvoj in trgovinsko sodelovanje vključita v politična področja, deležna pomoči, skladno z uredbo o Instrumentu za predpristopno pomoč II.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, naj v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe

Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(4) Evropska država, ki zaprosi za pristop k Uniji, lahko postane članica samo, če je potrjeno, da izpolnjuje merila **za članstvo**, ki jih je določil Evropski svet v Kopenhavnu junija 1993, ter pod pogojem, da pristop ne presega zmogljivosti Unije za

Predlog spremembe

(4) Evropska država, ki zaprosi za pristop k Uniji, lahko postane članica samo, če je potrjeno, da izpolnjuje **pristopna** merila, ki jih je določil Evropski svet v Kopenhavnu junija 1993, ter pod pogojem, da pristop ne presega zmogljivosti Unije za vključitev

vključitev nove članice. Ta merila so povezana s stabilnostjo institucij, ki zagotavljajo demokracijo, pravno državo, spoštovanje človekovih pravic ter spoštovanje in zaščito manjšin, z razvojem gospodarstva, ki mora biti kos konkurenčnemu pritisku enotnega trga, ter z zmožnostjo, da lahko prevzame ne le pravice, ampak tudi obveznosti iz Pogodb.

nove članice. Ta merila so povezana s stabilnostjo institucij, ki zagotavljajo demokracijo, pravno državo, **dobro upravljanje**, spoštovanje človekovih pravic ter spoštovanje in zaščito manjšin, z razvojem gospodarstva, ki mora biti kos konkurenčnemu pritisku enotnega trga, ter z zmožnostjo, da lahko prevzame ne le pravice, ampak **najpomembneje** tudi obveznosti iz Pogodb.

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(5) Pristopni proces temelji na objektivnih merilih in uporabi načela enakega obravnavanja vseh držav prosilk. Napredovanje k pristopu je odvisno od zmožljivosti države prosilke, da izvede potrebne reforme za uskladitev svojih političnih, institucionalnih, pravnih, upravnih in gospodarskih sistemov s pravili, standardi, politikami in praksami v Uniji.

Predlog spremembe

(5) Pristopni proces temelji na objektivnih merilih in uporabi načela enakega obravnavanja vseh držav prosilk. Napredovanje k pristopu je odvisno od zmožljivosti države prosilke, da izvede potrebne reforme za uskladitev svojih političnih, institucionalnih, pravnih, upravnih in gospodarskih sistemov z **načeli**, pravili, standardi, politikami in praksami v Uniji.

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(6) Evropski svet je Islandiji, Črni gori, Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji **in** Turčiji dodelil status države kandidatke. Evropsko perspektivo je potrdil za Albanijo, Bosno in Hercegovino, **Srbijo ter** Kosovo, ki veljajo za potencialne kandidatke.

Predlog spremembe

(6) Evropski svet je Islandiji, Črni gori, Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, Turčiji **in nazadnje Srbiji** dodelil status države kandidatke. Evropsko perspektivo je potrdil za Albanijo, Bosno in Hercegovino **in** Kosovo, ki veljajo za potencialne kandidatke.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe

Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(8) Pomoč po tej uredbi je treba zagotoviti v skladu z okvirom politike širitve, ki ga je Unija opredelila za vsako od držav upravičenk, odraža pa se v letnem širitvenem paketu Komisije, ki vključuje poročila o napredku in strategijo širitve, v stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumih ter v evropskih partnerstvih ali partnerstvih za pristop. Pomoč mora biti osredotočena predvsem na omejeno število področij politike, ki bodo državam upravičenkam pomagala pri okrepitvi demokratičnih institucij in pravne države, reformiranju sodstva in javne uprave, spoštovanju temeljnih pravic ter spodbujanju enakosti spolov in nediskriminacije. Krepiti mora tudi njihov gospodarski in družbeni razvoj, podpirati program pametne, trajnostne in vključujoče rasti v skladu s strategijo Evropa 2020 ter pripomoči k **usklajevanju** s kopenhavskimi merili. Okrepiti je treba povezanost med finančno pomočjo in skupnim napredkom, doseženim pri izvajanju predpristopne strategije.

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe

Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(13) V interesu Unije je, da državam upravičenkam pomaga pri prizadevanjih za reformo njihovih sistemov, da jih uskladijo s sistemi Unije. Ker države članice ne

Predlog spremembe

(8) Pomoč po tej uredbi je treba zagotoviti v skladu z okvirom politike širitve, ki ga je Unija opredelila za vsako od držav upravičenk, odraža pa se v letnem širitvenem paketu Komisije, ki vključuje poročila o napredku in strategijo širitve, v stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumih ter v evropskih partnerstvih ali partnerstvih za pristop. Pomoč mora biti osredotočena predvsem na omejeno število področij politike, ki bodo državam upravičenkam pomagala pri okrepitvi demokratičnih institucij in pravne države, reformiranju sodstva in javne uprave, spoštovanju temeljnih pravic ter spodbujanju enakosti spolov in nediskriminacije. Krepiti mora tudi njihov gospodarski in družbeni razvoj, podpirati program pametne, trajnostne in vključujoče rasti v skladu s strategijo Evropa 2020 ter pripomoči k **popolni uskladitvi** s kopenhavskimi merili. Okrepiti je treba povezanost med finančno pomočjo in skupnim napredkom, doseženim pri izvajanju predpristopne strategije.

morejo v zadostni meri izpolniti cilja te uredbe in ga je lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, potrebnih za doseganje tega cilja.

in uskladitev s sistemi Unije. Ker države članice ne morejo v zadostni meri izpolniti cilja te uredbe in ga je lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, potrebnih za doseganje tega cilja.

Obrazložitev

Pravilna uporaba predpristopne pomoči je temeljni pogoj za njen uspeh. Zato je v interesu držav upravičenk in EU, da tesno sodelujejo v celotnem procesu nujenja pomoči.

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka a – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(ii) spodbujanje in varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, okrepljeno spoštovanje pravic manjšin, spodbujanje enakosti spolov, nerazlikovanja, svobode tiska ter spodbujanje dobrih sosedskih odnosov;

Predlog spremembe

(ii) spodbujanje in varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, okrepljeno spoštovanje pravic manjšin, spodbujanje enakosti spolov **in verske svobode**, nerazlikovanja, svobode tiska, **medijev in interneta** ter spodbujanje dobrih sosedskih odnosov;

Predlog spremembe 7

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka a – točka v

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(v) razvoj civilne družbe in socialnega dialoga;

Predlog spremembe

(v) razvoj civilne družbe **ter vzpostavitev in krepitev** socialnega dialoga;

Predlog spremembe 8

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka b – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(ii) gospodarskimi reformami, potrebnimi za soočanje s konkurenčnim pritiskom in tržnimi silami znotraj Unije, ob doseganju gospodarskih, socialnih in okoljskih ciljev;

Predlog spremembe

(ii) gospodarskimi **in fiskalnimi** reformami, potrebnimi za soočanje s konkurenčnim pritiskom in tržnimi silami znotraj Unije, ob doseganju gospodarskih, socialnih in okoljskih ciljev, **med drugim na področju zaščite naložb, konkurence in javnih naročil ter sanitarnih in fitosanitarnih predpisov;**

Obrazložitev

Ustrezna zaščita naložb, učinkovita in pregledna konkurenca in zakonodaja na področju javnih naročil ter dosledno približevanje sanitarnim in fitosanitarnim predpisom EU so bistveni elementi povečevanja konkurenčnosti gospodarstev držav upravičenk. Zato je v zvezi s tem lahko zelo pomembna podpora EU.

Predlog spremembe 9

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka b – točka ii a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(iia) kadar je to primerno, pomoč za omogočanje državam upravičenkam, da postanejo članice Svetovne trgovinske organizacije;

Obrazložitev

Sedaj imajo tri države Zahodnega Balkana, namreč Srbija, Bosna in Hercegovina ter Črna gora status opazovalke v WTO. Zelo je pomembno, da se te države spodbuja k temu, da postanejo članice te organizacije, in poskrbi za to, da bodo glede tega deležne potrebne pomoči.

Predlog spremembe 10

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka b – točka iii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(iii) pospeševanjem zaposlovanja in razvijanjem človeškega kapitala;

Predlog spremembe

(iii) **bojem proti brezposelnosti**, pospeševanjem zaposlovanja in razvijanjem človeškega kapitala;

Predlog spremembe 11

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka b – točka v

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(v). razvojem fizičnega kapitala, izboljšanjem povezav z mrežami Unije in regionalnimi mrežami.

Predlog spremembe

(v). razvojem fizičnega kapitala, **zlasti prometne infrastrukture, in** izboljšanjem povezav z mrežami Unije in regionalnimi mrežami.

Obrazložitev

Primerna prometna infrastruktura je temeljni pogoj za gospodarski razvoj. Pripravljavec mnenja zato meni, da je treba poudariti ta element fizičnega kapitala.

Predlog spremembe 12

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) Krepitev zmogljivosti držav upravičenk, da izpolnijo obveznosti, ki izvirajo iz članstva, s podpiranjem postopnega usklajevanja s pravnim redom Skupnosti, strukturnimi, kohezijskimi in kmetijskimi skladi in politikami Unije ter skladi in politikami Unije za razvoj podeželja ter njihovega sprejetja, izvajanja in izvrševanja.

Predlog spremembe

(c) Krepitev zmogljivosti **in zlasti institucionalnih in upravnih zmožnosti** držav upravičenk, da izpolnijo obveznosti, ki izvirajo iz članstva, s podpiranjem postopnega usklajevanja s pravnim redom Skupnosti, strukturnimi, kohezijskimi in kmetijskimi skladi in politikami Unije ter skladi in politikami Unije za razvoj podeželja ter njihovega sprejetja, izvajanja

in izvrševanja;

Obrazložitev

Treba je povečati in podpreti institucionalne in upravne zmogljivosti držav upravičenk za izvedbo reform, potrebnih za izpolnitev pristopnih meril. Zato je treba podporo EU usmeriti h krepitvi teh zmogljivosti.

Predlog spremembe 13

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 2 – alinea 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

– napredek pri gospodarskih reformah; trdnost in učinkovitost strategij družbenega in gospodarskega razvoja, napredovanje k pametni, trajnostni in vključujoči rasti, vključno z javnimi naložbami, ki jih podpira IPA;

Predlog spremembe

– napredek pri gospodarskih reformah; trdnost in učinkovitost strategij družbenega in gospodarskega razvoja, napredovanje k pametni, trajnostni in vključujoči rasti, vključno z javnimi naložbami, ki jih podpira IPA; ***napredek pri vzpostavitvi ugodnega poslovnega okolja;***

Obrazložitev

Eden od glavnih ciljev gospodarskih reform je vzpostaviti predvidljivo, pregledno in pošteno poslovno okolje. Zato je treba razvoj na tem področju poudariti med kazalniki napredka pri doseganju konkretnih ciljev predpristopne pomoči.

Predlog spremembe 14

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(aa) gospodarski razvoj in trgovinsko sodelovanje;

Obrazložitev

Med posebnimi cilji podpore, ki se nudi v skladu z uredbo o IPA II, je tudi podpora za gospodarski, socialni in teritorialni razvoj z ozirom na pametno, trajnostno in vključujočo rast. Vendar pa člen 3 predloga Komisije med političnimi področji, za katera se nudi pomoč,

ne omenja gospodarskega razvoja in trgovinskega sodelovanja. Po mnenju pripravljavca mnenja gre za pomembno notranje razhajanje v predlogu Komisije in zato predlaga, da se med politična področja, ki jih zajema podpora, vključita gospodarski razvoj in trgovinsko sodelovanje.

Predlog spremembe 15

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(b) vrste ukrepov, ki se lahko financirajo z IPA;

(b) vrste ukrepov, ki se lahko financirajo z IPA **in pričakovane rezultate**;

Obrazložitev

Predpristopna pomoč bi morala biti skladno z načelom uporabe pogojev usmerjena v rezultate. Zato je pomembno opredeliti rezultate, ki naj bi jih po pričakovanjih dosegle države upravičenke.

Predlog spremembe 16

Predlog uredbe

Člen 6 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(4a) Če se pri vmesni reviziji strateškega dokumenta pokaže, da se sredstva, dodeljena določenemu političnemu področju, ne porabljajo, se lahko do 20 % teh sredstev prerazporedi drugemu političnemu področju.

Obrazložitev

Prožnost pri dodeljevanju sredstev je pomembna za njihov boljši izkoristek in za spodbujanje pravilnega koriščenja pomoči. Zato pripravljavec mnenja predlaga možnost, da se na podlagi vmesne revizije strateških dokumentov prerazporedijo sredstva za posamezna politična področja.

POSTOPEK

Naslov	Instrument za predpristopno pomoč (IPA II)
Referenčni dokumenti	COM(2011)0838 – C7-0491/2011 – 2011/0404(COD)
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	AFET 17.1.2012
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	INTA 17.1.2012
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Iuliu Winkler 29.2.2012
Obravnavana v odboru	30.5.2012
Datum sprejetja	21.6.2012
Izid končnega glasovanja	+: 24 –: 2 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	William (grof) Dartmouthski, Laima Liucija Andrikiene, John Attard-Montalto, Maria Badia i Cutchet, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Marielle de Sarnez, Harlem Désir, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Paweł Zalewski
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Amelia Andersdotter, George Sabin Cutaș, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Marietje Schaake, Konrad Szymański, Jarosław Leszek Wałęsa, Pablo Zalba Bidegain
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Richard Ashworth, Philip Claeys, Marielle Gallo